

VERKSAMHETEN **2017**

HYRESGÄSTFÖRENINGEN
REGION STOCKHOLM

Hyresgästföreningen

Vision, verksamhetsidé och Agenda 2022

– Antaget av förbundsstämman i juni 2016

Vision

Ett tryggt boende där människor och samhälle utvecklas

Hyresgästföreningen kämpar för ett samhälle där dagens och morgondagens hyresgäster har möjlighet att skapa sig ett eget hem. En trygg plats omgärdad av justa spelregler och rimliga villkor. Där man har rätt att bo kvar, där hyran är rimlig så att man har råd att bo kvar och där alla har inflytande över både sin lägenhet och kan påverka utvecklingen i sitt bostadsområde.

Bostaden har en samhällsbärande roll och människors hem kan inte reduceras till en handelsvara. Tillgången till bostäder är en grundläggande förutsättning för en positiv och hållbar samhällsutveckling.

Hyresgästföreningen tror på människors vilja att engagera sig och ta ansvar både enskilt och tillsammans med andra. Därför bjuder vi in till samtal och samarbete för att utveckla det goda boendet med idéer, kunskap, analyser och innovation. Vi bjuder in till en öppen rörelse av människor med närhet och gemenskap som arbetar tillsammans och lär av varandra.

Agenda 2022

Hyresgästföreningens långsiktiga inriktning är att bli en bredare samhällsaktör och en mötesplats för boendefrågor. Agenda 2022 tydliggör vad Hyresgästföreningen ska prioritera att utveckla och hur vi ska arbeta under de närmaste sex åren. Agendan styr det dagliga arbetet i hela föreningen och är utgångspunkten för organisationens verksamhetsplaner.

Mål och strategier till 2022

Agendan innehåller tre externa mål – rätt att bo, råd att bo och roligt att bo – och tre interna mål – söka upp, öppna upp och backa upp. De externa målen svarar på vilka värden vi vill skapa för medlemmar, hyresgäster och samhället. De interna målen leder till en ut-

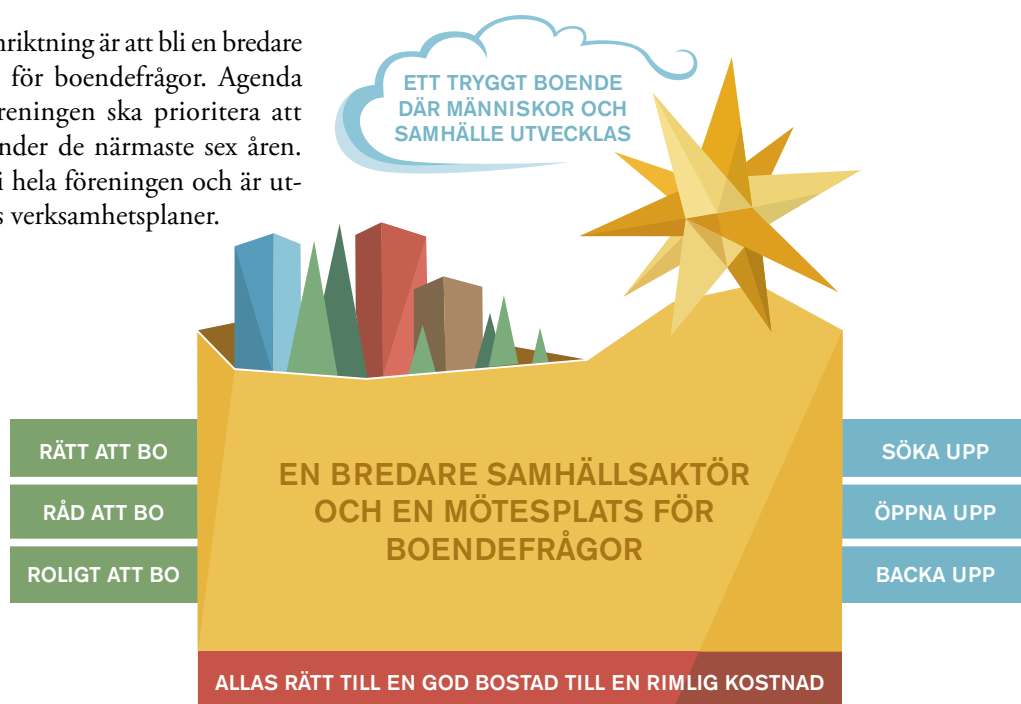
vecklad organisation för att vi ska lyckas nå de externa målen. Målen mäts både kvantitativt och kvalitativt för att vi ska kunna följa upp och se om vi når önskvärda resultat. Målnivåer sätts löpande i arbetet med verksamhetsplaneringen.

Verksamhetsidé

Genom organisering av hyresgäster deltar Hyresgästföreningen i, tar ansvar för och är drivande i samhällets utveckling.

Det gör vi genom att:

- vara en levande mötesplats för boendefrågor
- skapa inflytande, trygghet och gemenskap i bostadsområdena
- ge kunskap, stöd och service till medlemmarna
- bjuda in till samtal och samarbete med andra aktörer
- använda fakta och erfarenheter från människors boende för att påverka politik och lagstiftning
- förhandla hyror för Sveriges hyresgäster

Ordförande har ordet

När vi nu ska sammanfatta 2017 års verksamhet så tycker jag att vi har mycket att vara stolta över. Tillsammans så har vi utvecklat våra olika verksamhetsområden. Med stort engagemang har vi mött upp grannar och hyresgäster för samtal och vägledning ute i våra bostadsområden. Vi har arbetat i linje med Agenda 2022 och framtidsprogrammet och utvecklat verksamheten i rätt riktning både i vårt lokala engagemang och i arbetet på regionkontoret.

I april, så anordnade vi en manifestation för ökat hyresgästinflytande vid upprustningar på Norra Latins skolgård i Stockholm. Evenemanget blev väldigt lyckat med många besökare och inspirerande talare och artister som underhöll.

Arbetet med att systematisera hyrorna i Stockholms stad har fortsatt under 2017, vi har tillsammans kommit långt i vår plan om hur systematiseringen kan genomföras tillsammans med de allmännyttiga bolagen. Vi har stora förhoppningar om att detta ska börja implementeras under 2018.

Hyresförhandlingarna om 2018 års hyror har gått bra och flera två-åriga avtal har slutits med allmännyttiga bolag i regionen, detta ger en bra grund i det fortsatta förhandlingsarbetet under nästa år.

Jag vill också tacka alla för årets två fullmäktigemöten, dessa var bra genomförda med många goda samtal och konstruktiva möten.

2018 är det valår, då väntar stora utmaningar. Vi ska sikta högt och känna oss viktiga när det kommer till frågor som berör oss, vår verksamhet och våra ideal. Med vår storlek, vårt engagemang, och våra möjligheter att nå ut lokalt i bostadsområdena, ska vi känna oss som en avgörande demokratisk kraft. Vi har tydliga förankringar ute i verkligheten, i bostadsområden från söder till norr. Detta är

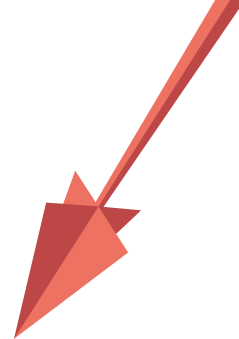
något vi ska ta tillvara på. Vi ska använda oss av vår förmåga att verka lokalt, i samtal med grannar, hyresvärdar, politiker och samarbetspartners. Det är så vi påverkar, lyfter och får gehör för våra frågor inför valet 2018.

Nästa år kommer vi också ha mängder av aktiviteter, stora som små, både lokalt och regionalt. Tillsammans ska vi lyfta upp bostadsfrågan på den politiska agendan inför valet. Bland annat genom tre lokala bostadskongresser som vi alla tillsammans arrangerar och genomför. Dessa ska bli centrala och naturliga mötesplatser för allmänheten inför valet.

Slutligen vill jag återigen passa på att tacka alla för ert stora engagemang under året, tillsammans utgör vi en stor kraft som betyder mycket för många, både lokalt, regionalt och nationellt. Väl mött under 2018.

*Simon Safari
ordförande
Hyresgästföreningen region Stockholm*

Fokusområden 2017

STÄRKA VÅRT ARBETE MED BOSTADSPOLITIKEN

Målet med detta fokusområde är att stärka vårt arbete med bostadspolitiken för att utveckla den svenska modellen med generell bostadspolitik, förhandlade hyror och en stark allmännytt.

I Region Stockholm behöver vi stärka vårt arbete med den kommunala bostadspolitiken för att öka genomslaget för våra förslag.

Detta har vi gjort under året:

► Föreslå lösningar på hållbart bostadsbyggande

Föreningarna har hanterat remisser från, i huvudsak, sina respektive kommuner där Hyresgästföreningen fått möjlighet att framföra synpunkter, bidra med människors erfarenheter och föreslå lösningar på ett hållbart byggande.

Regionen har också hanterat föreningsövergripande remisser om t ex bostadsbyggande på Loudden i och ny översiktsplan för Stockholms stad, Stockholmshusen och regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Regionen har där drivit på att det ska byggas men också var, hur och för vem.

Vi har tagit ställning för de två nya planerade större områdena Hemfosa i Haninge och Segersång i Nynäshamn. I en debattartikel i NynäshamnsPosten var vi tydliga med att vi vill vara delaktiga i planeringen av ny bebyggelse i Segersång; samhällen ska byggas, inte bara bostäder.

Att vi ska bygga samhällen, inte bara bostäder har också varit temat för en annonskampanj om hållbart byggande regionen genomfört.

► Engagera fler som påverkar politiker och tjänstemän

Det har vi arbetat med när vi tillsammans med föreningarna har ökat vår lokala närvaro. Se sid 8.

► Lyfta bostadspolitiken inför valet 2018

För att lyfta bostadspolitiken inför valåret 2018 har regionen arbetat genom sociala och andra medier samt genom-

fört olika aktiviteter tillsammans med och på initiativ av föreningarna.

Under hösten har vi bedrivit en minikampanj genom annonsering i bilagor till Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, Ny Teknik och Dagens Industri. Bilagorna har haft teman som berört bostäder, byggnation och samhällsplanering. Temat på annonserna har varit Hållbart samhälle och huvudinriktningen ”Ett hem, ett samhälle, en plats att bo, leva och arbeta. Vi kan inte bara bygga bostäder, vi måste bygga samhällen”.

Som en del i valarbetet har de geografiska teamen under hösten planerat tre bostadskongresser i samarbete med föreningarna. Det är vår regions del i en förbundssatsning och kongresserna kommer att genomföras under våren 2018.

Under hösten påbörjades även arbetet med den nationella kampanjen IMBY (In My Back Yard). Förbundet har tillsammans med Universal Music en videosatsning där vi pekat ut två platser där vi anser att det kan byggas bostäder, Södertäljevägen vid Liljeholmen samt Bromma flygplats. Platserna har kopplats samman med musiker som med sin musik på plats har blivit en musikvideo med vårt budskap. Detta har skett tillsammans med föreningarna Brännkyrka Hägersten och Bromma-Ekerö. Vid filmtillfället gjorde vi egna ”backstage-filmer” som släpps på facebook. De nationella videofilmerna kommer att rulla under hela valåret med olika veckor.

Genom att utöka antalet skribenter på regionens facebook konto har vi fått ett större och bredare flöde. Det delas och skrivs om stora bostadspolitiska händelser blandat med lokala aktiviteter vilket har höjt läsvärdet. Antalet personer som följer regionens facebookside har ökat med 22 procent under

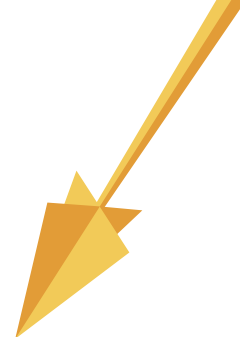
året och det totala antalet personer var den 31 december 1 440. Inläggen på facebooksidan har ständigt ökat under året. I snitt var det 32 inlägg/månad. Inläggen har t ex handlat om politikersamtal, olika typer av lokala arrangemang och allehanda bostadspolitiska händelser.

Under 2017 har regionordföranden vid 15 olika tillfällen fört bostadspolitiska samtal med politiker på såväl kommunal som statlig nivå. Det har främst varit möten med kommunstyrelseordförandena i regionens kommuner. En del av dessa samtal har lett till sex debattartiklar några om "Nytan med Allmännyttan" där regionordförande och föreningsordförande för respektive kommun varit undertecknare. Några kommuner i Stockholmsregionen har inte någon allmännytta varför tre av artiklarna tog upp att det bör finnas en allmännytta i varje kommun, vilka publicerades i Södra

Sidan (om Salem), Danderyds Nyheter och Mitt i Södra Roslagen (om Vaxholm).

Tillsammans med föreningarna i Solna och Sundbyberg har vi arrangerat politikerdebatter. Vi har, genom teamen, under året deltagit i en rad utåtriktade bostadspolitiska aktiviteter. Alltifrån mobiliseringen för att stoppa utförsäljningen av allmännyttan och föreningarnas hyresgästdagar runt om i regionen.

Regionen har också deltagit i större event arrangerade av andra, politikerveckan i Järva och Prideveckan är två sådana. På den typen av event finns vi med bemannade tält och diskuterar våra frågor med alla besökare.

ÖKA HYRESGÄSTERNAS INFLYTANDE VID OMBYGGNADER

Målet med detta fokusområde är att öka andelen ombyggnader där hyresgästerna kan påverka omfattningen och hyresnivån så att hyran blir rimlig och hyresgästerna kan bo kvar.

I Region Stockholm vill vi öka andelen upprustningar där hyresgästerna kan påverka omfattningen och hyresnivån så att hyran blir rimlig och hyresgästerna kan bo kvar.

Detta har vi gjort under året:

▶ Arbeta proaktivt och snabbt agera när vi får veta att en upprustning är på gång

Regionen har haft veckovisa möten om läget i aktuella upprustningar och satt ihop personalteam för nya upprustningsfastigheter. Vi har tagit fram uppgifter om kommande upprustningar och samtidigt erbjudit fastighetsägarna samrådsavtal. Vi har också spridit information till hyresgästerna om vad de bör tänka på inför kommande upprustning och värvat medlemmar. Vidare har vi inlett arbetet med utvärderingar av ingångna samrådsavtal.

Trots att vi, personal och förtroendevalda, informerat de boende vid alla upprustningar och försökt få till stånd samråd har det fortfarande varit fastighetsägare som vägrat ge hyresgästerna inflytande. Vi har därför skiljt på arbets- och samrådsgrupper. Arbetsgrupper är hyresgäster som försöker få till samråd. Samrådsgrupper är sådana som ingår i samråd. Under året har vi fått till 85 arbets- och 47 samrådsgrupper.

Vi har eller har haft samråd i 47 av 200 fastigheter, ca 25 procent av upprustningarna. Det skiljer sig dock åt mellan allmännyttan och de privatägda.

Vi har eller har haft samråd i 36 av de 54 kommunala fastigheterna, 66 procent, en ökning med 19 procentenheter från 2016. I de privatägda har genomförts samråd i 11 av 146 fastigheter, oförändrat ca 8 procent.

Att samråden i allmännyttan har ökat beror sannolikt på att samrådsavtalen blivit fler. Problemet med att få till samråd beror i grunden på lagstiftningen; den kräver inte att bostadsbolag ska ge hyresgäster inflytande.

▶ Utbilda upprustningsansvariga i föreningar

Personal och förtroendevalda har utbildats och utbildas nu kontinuerligt i vår seminarieserie. Föreningarnas upprustningsansvariga som genomgått hela seminarieserien har diplomerats.

Vi har träffat upprustningscoacher från andra regioner, dels på en nationell träff, dels på en utbildningsdag.

▶ Förbättra kommunikationen kring upprustningsfrågor däribland genom sociala medier

Allt material kring upprustningar finns nu digitalt på ditt-livsboende.se.

▶ Lyfta fram goda exempel samt synliggöra upprustningar där hyresgästerna inte har inflytande

Vi har arbetat och arbetar med arbets- och samrådsgrupper som behövt hjälp i kommunikativa frågor. När nya samrådsavtal tecknades separerades nyheten om dessa från övriga förhandlingsuppgörelser och gick ut i eget pressmeddelande.

▶ Opinionsbilda för en lagändring

Regionen uppvaktade regeringens utredare om dennes utredning "Stärkt ställning för hyresgäster".

Vi framförde våra synpunkter på utredningen till förbundet som var remissinstans.

Vi förde sedan bostadspolitiska samtal med två kommuner i regionen i syfte att påverka dessa kommuners remissvar när det gäller regeringens utredning. Detta framgångsrika bostadspolitiska påverkansarbete redovisades senare i en rapport.

Efter att regeringens utredning var klar arrangerade regionen tillsammans med förbundet ett panelsamtal på temat "Hyresgästerna, upprustningar och lagen".

Under året genomfördes också en manifestation för ökat hyresgästinflytande på Norra Latin, med temat "Rätt till inflytande - Råd att bo kvar".

► I samarbete med föreningarna påverka politiker och fastighetsägare

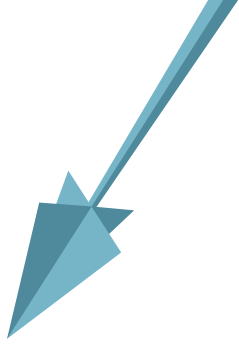
Utöver manifestationen för ökat hyresgästinflytande på Norra Latin, samarbetade vi med föreningar i syfte att teckna fler samrådsavtal.

Under 2017 skrevs samrådsavtal med följande allmännyttiga fastighetsägare; AB Svenska Bostäder, AB Förvaltaren och HUGO samt med följande privata fastighetsägare; IHF Nynäshamn (numera Urbano), Wallenstam och Brandkontoret i Stockholm.

När hyresgästerna förvägras inflytande genom samråd förlängs processen och ger oftast ett sämre resultat vilket finns beskrivet i vår broschyr "Varsam upprustning", som vi under 2017 skickat ut till regionens största fastighetsägare som ännu inte tecknat samrådsavtal.

► Ta fram en strategi för att hantera upprustningar som påbörjats före september 2014

Regionen har inte haft möjlighet att arbeta med denna fråga under 2017.

ÖKA VÅR LOKALA NÄRVARO

Målet med detta fokusområde är att öka vår lokala närvaro i syfte att bli mer synliga, stärka det lokala engagemanget och öka hyresgästernas kunskaper om boendefrågor och den svenska modellen på bostadsmarknaden.

I Region Stockholm behöver vi öka vår lokala närvaro i syfte att bli mer synliga, stärka det lokala engagemanget och öka Hyresgästföreningens legitimitet.

Detta har vi gjort under året:

► Öka lokal samverkan

De fyra geografiska teamen har under året utvecklat former för hur de ska arbeta och stötta föreningarna i deras verksamhet och med deras aktiviteter. Det har lett till ett bättre samarbete över gränser. En positiv faktor är att förtroendevalda och medarbetare på kontoret utvecklat en personlig kontakt och därmed utökat samarbetet i en större utsträckning än tidigare. Totalt har 23 olika typer av aktiviteter genomförts i nära samarbete med föreningarna i regionen. Det har exempelvis rört sig om bostadspolitiska träffar, öppna hus, samråd vid upprustning och politikerträffar.

Andra exempel är att vi har samverkat med föreningen SWAT i Järfälla i samband med en näringslivsmässa samt även arrangerat utomhusbio med föreningen. Ett antal samarbeten med andra aktörer som delar våra värderingar har också genomförts; Rädda Barnen i Folkets Husby, Svenska Kyrkan i Södertälje, ABE, Studieförbundet, ungdomsföreningen SWAT samt Folkets hus och parker.

► Fånga människors lust och engagemang

Regionen har anordnat öppet hus vid 12 tillfällen i Sigtuna och Nordost. Vi har bidragit till att fånga människors lust och engagemang genom att delta före, under och efter föreningarnas och lokala hyresgästföreningars lokala utåtriktade aktiviteter.

Vi har även under 2017 deltagit under Prideveckan.

► Engagera fler som påverkar politiker och tjänstemän

På initiativ av föreningen på Lidingö har en manifestation om bostadssituationen på Lidingö genomförts. Regionen har stöttat föreningen genom teamet med planering och genomförande.

Vi har varit aktiva i projektet ”Växtplats Järfälla”.

Regionen har stöttat föreningar i samband med hot om utförsäljningar, ombildningar och rivningar i Sollentuna, Lidingö, Bromma-Ekerö, Sundbyberg, Huddinge, Nordost. Vi har varit delaktiga vid politikerdebatter och politikerträffar. I april anordnade regionen en manifestation på Norra Bantorget för stärkt hyresgästinflytande vid upprustningar. Regionen har också skrivit föreningsövergripande remissvar om t ex bostadsbyggande på Loudden i och ny översiktsplan för Stockholms stad samt regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Regionen har där drivit på att det ska byggas men också var, hur och för vem.

Vidare har vi fört ett bostadspolitiskt samtal med regeringens utredare om att bygga nya större områden i regionen. Hyresgästföreningen framförde bl a att vi vill vara delaktiga i utformningen och planeringen av sådana nya större städer. Vi tog sedan fram och fick publicerat en debattartikel i NynäshamnsPosten om den nya planerade bebyggelsen i Segersång.

Vi har genomfört möten kring Slussbro vilket lett till ny förtroendevald. På initiativ av föreningen på Lidingö har regionen också planerat och genomfört en manifestation om bostadssituationen på Lidingö.

► **Arbeta tillsammans med föreningarna i "vita" områden**

Under året har vi sökt upp och skapat samarbeten med andra organisationer, deltagit på ett stort antal föreningsaktiviteter och stadsdelsfestivaler samt jobbat för att bygga organisation där det inte funnits någon tillsammans med föreningarna och teamen.

Första delen i kartläggningen av regionens fritidslokaler slutfördes under sista kvartalet 2017. Ett samarbete mellan regionen och hyresgästföreningarna. Ett av målen med kartläggningen är att hitta oanvända lokaler som grund för att få igång lokalt engagemang.

Basverksamhet

JURIDISKA ÄRENDEN

Under 2017 registrerades totalt 5 109 medlemsärenden i vår region. Av dessa ärenden gick 328 vidare för prövning i någon rättsinstans, de allra flesta avgjordes i hyresnämnden. Även i år så kan vi i Region Stockholm konstatera en ökning i antalet medlemsärenden jämfört med tidigare år. De vanligaste ärendetyperna är fortsatt ärenden om bristande underhåll, förlängning och/eller ändring av hyresavtal, förbättrings- och ändringsarbeten och störningar. Flertalet ärenden har kunnat lösas genom överenskommelser med respektive hyresvärd eller dennes ombud.

Vi har under året även tagit emot ca 200 spontanbesök av våra medlemmar som valt att komma till oss för att få råd och hjälp med sitt ärende. Utöver det har vi även haft flera hundra bokade besök.

Vi har utfört ca 220 besiktningar hos medlemmar för att på plats göra en bedömning och dokumentera olika typer av brister. Underlaget kan sedan användas i t ex förhandlingar med hyresvärderna för att hjälpa hyresgästen att få bristen avhjälpt.

DE VANLIGAST REGISTRERADE JURIDISKA MEDLEMSÄRENDENA (här ingår inte rådgivningar)

	2016	2017
Hinder och men (brister) samt lägenhetens skick	1617	1673
Hyresavtalet	256	231
Lägenhetsbyte	184	211
Störningar	313	359
Upplåtelse av lägenhet i andra hand/återbetalning av hyra §55	59	136
Förlängning av hyresavtalet	624	606
Ändring av hyresvillkor	324	488
Överlåtelse till närstående	95	87
Hyresgästinflytande vid förbättrings- och ändringsarbeten	312	377
Annat	144	128
Totalt antal medlemsärenden i Region Stockholm	4920	5109

Juridisk utbildning

Regionen anordnade en utbildning om hyresgästernas rättigheter och skyldigheter. De 20 utbildningsplatserna blev snabbt bokade och fler ville gå än det fanns platser för vilket resulterat i att det under 2018 kommer att erbjudas fler utbildningstillfällen.

Utbildning i hyresjuridik

Den mycket uppskattade kursen i hyresjuridik anordnades även 2017. Kursen var uppdelad på två dagar vid två tillfällen och innehöll många av paragraferna i hyreslagen, bland annat de som berör betalning av hyran, brister i lägenheten, hyresavtalet och upplåtelse i andra hand. I del 2 fokuserades på bland annat förlängningstvister, förverkande och instansordningen. Enligt kursutvärderingen så fick vi sammantaget ett mycket gott betyg av de 15 deltagarna.

Temakvällar för regionens hyresnämndsledamöter under 2017

Under våren 2017 kallades våra hyresnämndsledamöter till fyra temakvällar med olika inriktningar; upprustning av fastigheter i regionen - vad händer i ombyggnadsfrågan och hur jobbar upprustningsgruppen, hur jobbar vi med jämförelsematerial, systematisk hyressättning, hur räknar man ut relativa hyror, aktuella rättsfall gällande fastställande av hyran och en hel del annat. Det var en god uppslutning vid vårens temakvällar med 20 – 25 deltagare per kväll.

Vi fortsatte med tre temakvällar under hösten 2017. Den första temakvällen handlade om utredningen "Stärkt ställning för hyresgäster" (SOU 2017:33). De övriga två temakvällarna ägnades åt intressanta rättsfall gällande fastställande av hyra. Deltagandet vid höstens temakvällar var i betydligt mindre omfattning än under vårens och varierade från sju till nio deltagare.

MEDLEMSNYTTA: 6 132 230 KR TILLBAKA TILL VÅRA MEDLEMMAR 2017

Våra medlemmar har under 2017 med hjälp från regionen fått tillbaka ca 6 132 230 kr i olika nedsättningar och ersättningar. Det kan handla om nedsättning av belopp som hyresvärden krävt hyresgästen på, skadestånd, hyresnedsättningar och förkortade uppsägningstider. Som en påminnelse om den medlemsnytta vi gör har vi en skylt på kontoret som kontinuerligt uppdateras med aktuellt belopp.

TVÅ ENSKILDA MEDLEMSÄRENDEN

Två fick tillsvidarekontrakt

Vi företrädde två medlemmar där båda var uppsagda på grund av att de hade ingått överenskommelse om avstående från besittningsskydd. Hyresgästerna hade hyrt sina lägenheter i mer än tio år och blivit tvungna att ingå överenskommelse om avstående från besittningsskydd vid tre tillfällen. Under hyrestiden hade en av hyresgästerna gift sig och hennes make flyttade in i lägenheten och den andra hyresgästen hunnit bli sambo. Hyresvärden hade inte ingått överenskommelse om avstående från besittningsskydd med varken den ena hyresgästens make eller den andra hyresgästens sambo trots att de hade sitt permanenta boende i fastigheten. Hyresgästerna bestred, genom oss, uppsägningen och gjorde gällande att avståendet inte var giltigt då hyresgästernas partner inte undertecknat avtalet. Hyresvärden återkallade uppsägningen och erbjöd hyresgästerna ersättningslägenhet med tillsvidare kontrakt. Hyresgästerna var mycket nöjda med hjälpen de fått och visade det med att tacka med en fin blombukett!

Medlem sedan 1969

Vi tog emot ett spontanbesök hos oss på regionen. Hyresgästen berättade att hon varit medlem i Hyresgästföreningen sedan 1969, och visade sedan upp sitt medlemskort i pappersoriginal. Medlemskortet hade hon förvarat i ett fint skinnfodral. Hyresgästen har bott i samma lägenhet i över 42 år. Numera ägs fastigheten av en bostadsrättsförening.

Hyresgästen hade tidigare haft en ”tjock-tv” med en vanlig analog antenn som var dragen genom ett litet borrar hål i väggen in i tv-rummet. Den nya tv:n hade en kraftigare kabel som inte gick att dra genom det gamla hålet. Hyresgästen vände sig till styrelsen i bostadsrättsföreningen för att få hjälp med att borra hålet lite större. Ordförande i bostadsrättsföreningen lovade först att hjälpa till men inget hände. Efter två års väntan så kontaktade hyresgästen slutligen Hyresgästföreningen för att om möjligt få hjälp. Vi tog kontakt med ordförande i bostadsrättsföreningen. Han sa att hyresgästen får stå för kostnaden själv men att han kan gå dit och titta om han kan hjälpa henne. Detta gör han dock aldrig.

Vi kontaktade då fastighetsförvaltaren SBC, och gjorde en felanmälan åt hyresgästen. SBC åkte hem till Brita två dagar senare och hjälpte henne med att borra ett större hål i väggen, vilket hon hade väntat på i två år. Kostnaden stannade hos bostadsrättsföreningen!

Hyresgästen visade sin uppskattning med en present som tack!

JURIDISKA ÄRENDEN

Arbete mot oseriösa hyresvärdar

Med en bostadssituation som starkt präglas av brist på bostäder finns det många hyresvärdar som tar chansen. Stora privata hyresvärdar kringgår bruksvärdesystemet och sätter hyrorna själva, det finns ett utbrett missbruk av korttidskontrakt och många exempel på att hyresgäster inte får det boende de betalar hyra för. Felanmälningar nonchaltas, kränkande bemötande, brister i brandskydd, ventilation eller radon kontrolleras inte, svartförsäljning av lägenhetskontrakt med mera är vanliga problem som hyresgäster får brottas med.

Under 2017 har hyresnämnden beslutat att en fastighet i Hägersten ska ställas under tvångsförvaltning. Som förvaltare utsågs ett av Stockholms stads kommunala bostadsföretag. Fastigheten ställdes under tvångsförvaltning eftersom hyresvärdan hyrt ut lägenheter genom bulvan och debiterat överhyror samt misskött underhållet av huset. Handläggningen i hyresnämnden tog lång tid, från det att ansökan om tvångsförvaltning lämnats in till det fanns ett beslut tog det mer än ett år. Hyresnämndens beslut har därefter överklagats och i skrivande stund har inte hovrätten prövat överklagandet, trots att det gått snart nio månader sedan hyresnämnden fattade sitt beslut.

Beslut om tvångsförvaltning gäller omedelbart, även om det överklagas. Den långa handläggningstiden innebär osäkerhet och otrygghet för hyresgästerna. Den utsedde förvaltare förhindras dessutom att sköta huset på bästa sätt för de boende förrän det finns ett lagkraftvunnet beslut.

I en annan fastighet i Midsommarkransen var huset så illa förvaltats att tvångsåtgärder övervägdes. Arbetet där gick i första hand ut på att samverka med de myndigheter som har ett tillsynsansvar för att olika delar av verksamheten sköts enligt lag. På vårt initiativ kom miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, brandförsvaret och Elsäkerhetsverket för att besiktiga huset och förelägga om åtgärder.

Sedan en tid tillbaka är målsättningen att rikta insatserna mot lite större hyresvärdar för att få bättre utväxling på minskade resurser. I det arbetet ingår att vi aktivt deltar i arbetet tillsammans med de samhällsliga resurser som finns. Under året har därför långtgående förberedelser vidtagits för att påbörja ett riktat arbete mot en av Stockholms allra största privata hyresvärdar.

Vår interna dialog är också en viktig del i arbetet mot Stockholmsregionens mest oseriösa hyresvärdar. Under året har möten med sex olika föreningar genomförts. Utgångspunkten för det arbetet är just vår samverkan med hyresgäster och myndigheter.

Under året har det också kommit lagförslag som ska stärka hyresgästernas skydd. Med anledning av det har vi fungerat som intern remissinstans åt förbundet. Hyresgästföreningens hyresnämndsledamöter har fått särskild information om lagförslaget och hur vi bedriver arbetet mot oseriösa hyresvärdar. Information om vårt arbete sprids också i massmedia och på sociala medier.

Processkartor

Region Stockholm, har utarbetat flera så kallade processkartor. Processkartorna syftar till att underlätta arbetet med handläggning av medlemsärenden och även till att göra våra arbetsmetoder mer enhetliga. Processkartorna ska ses som hjälpmedel och förslag på hur man kan/bör arbeta. Eftersom varje ärende är unikt, kan vi dock behöva anpassa kartorna från fall till fall.

Varje processkarta har upprättats för en särskild ärendetyp, exempelvis lägenhetsbyte. Processkartorna är uppbyggda av olika textrutor där man följer pilarna utifrån vilken av nästkommande delprocess som passar bäst för situationen. Till de flesta av rutorna finns också en textförklaring som beskriver momentet mer i detalj. Under 2017 upprättades fem processkartor, två kartor fanns sedan tidigare. Totalt har vi alltså sju sådana kartor idag och ambitionen är att upprätta ytterligare processkartor där det finns behov.

FÖRHANDLING

Inför förhandlingarna om 2017 års hyra

För andra året i rad genomförde vi en kommunanalys i regionens kommuner. Underlaget bestod bland annat av budgetar, finansrapporter, uppgifter om avkastningskrav, borgensavgifter och taxeförändringar.

Även en gemensam beskrivning av Sveriges ekonomiska utveckling har tagits fram. Denna har använts i samtliga våra ”framställningar” till bolagen. I dessa redogörs för bland annat räntornas utveckling, löne- och pensionsutveckling, byggprisförändringar och annat som är relevant för ett bostadsbolags ekonomi.

Vi försökte tidigt att identifiera bolag med förutsättningar för snabba och låga uppgörelser. Allt i syfte att så tidigt som möjligt etablera ett lågt ”märke”.

Inför förhandlingarna fanns redan ett sådant ”märke” väl etablerat. Detta kom av de elva tvåårsuppgörelserna som träffades för 2016 och 2017 års hyror. Överenskommelserna motsvarade totalt 93 504 lägenheter med en genomsnittlig

årlig höjning för 2017 om 0,643 procent. Totalt förhandlar Region Stockholm hyror för ca 330 000 lägenheter med både allmännyttiga och privata bolag.

Allmännyttan

15 av regionens 26 allmännyttiga bostadsbolag skulle förhandla hyror 2017. Av dessa prioriterades nio bolag. För övriga sex bolag var strategin att avvakta andra förhandlingsresultat.

För samtliga prioriterade bolag var förhandlingarna mycket lyckade med uppgörelser under årets inflation.

Särskilt glädjande med förhandlingarna för de prioriterade bolagen var tvåårsuppgörelserna vilket innebär att vi inför förhandlingarna om 2018 års hyror bär med oss många redan träffade uppgörelser på låga nivåer.

För de icke prioriterade bolagen blev den genomsnittliga höjningen högre än för de prioriterade bolagen i tre av sex fall.

BOSTADSBOLAG

Allmännyttan

	Höjning 2017	Höjning 2018	Höjningsdatum
Micasa	0,58 %		1 jan
Armada Bostad	0,63 %		1 jan
Värmdö Bostäder	0,63 %		1 jan
Förvaltaren	0,64 %	0,65 %	1 jan
Össebyhus	0,65 %		1 jan
Upplands Brohus	0,65 %		1 jan
Järfällahus	0,65 %	0,69 %	1 jan
Huge Fastigheter	0,69 %	0,69 %	1 jan
Telge Bostäder	0,75 %		1 juli
Snitt på årsbasis	0,61 %	0,677 %	Oviktat
Lidingöhem	0,65 %		1 jan
Telge Hovsjö	0,75 %		1 juli
Sigtunahem	1,61 %	0,69 %	1 jan
Ekerö Bostäder	1,2 %	0,69 %	1 jan
Nykvarnsbostäder	0,9 %		1 maj (normalt)
Botkyrkabyggen	0,64 %	0,64 %	1 jan
Snitt på årsbasis exkl. Lidingöhem	0,94 %	0,67 %	

FÖRHANDLING

I ett fall var utfallet väsentligen bättre än förväntat, en låg tvåårsuppgörelse för 2017 och 2018 på 0,64 procent. I två fall var utfallet väsentligen högre än snittet för 2017 men ändå mycket bra utifrån ett samordningsperspektiv inför förhandlingarna 2018 med en höjning på 0,69 procent för 2018.

Vi har nu sex klara uppgörelser för 2018 med bolag som totalt har 37 677 lägenheter där hyresjusteringen ligger på mellan 0,64-0,69 procent med ett viktat genomsnitt på 0,67 procent.

Förhoppningen är att detta ska sätta ett starkt ”märke” vid förhandlingarna om 2018 års hyror.

Under 2016 avgjordes hela sex förhandlingar genom hänskjutning till tvistlösningsorganet Hyresmarknadskommittén (HMK). Att vi under 2017 inte haft en enda förhandling som strandat och hänskjutits till HMK får ses som en framgång för oss som förhandlande part och värnare av förhandlingssystemet.

Årets sista förhandling, Hüge, blev offentlig den 27 februari, vilket var ca en månad tidigare än förra årets sista förhandling med allmännyttan.

De privata hyresvärdarna

I augusti 2016 inleddes ramavtalsförhandlingarna med Fastighetsägarna för Stockholms stad. Tack vare att elva bolag inom allmännyttan tecknat tvåårsavtal för 2016 och 2017 fanns det ett tydligt ”märke”, 93 504 förhandlade hyror på nivåer i snitt på under 0,7 procent.

Vårt första bud låg på 0,55 procent och gjorde klart att denna förhandling avsåg Stockholms stad och inte regionen i övrigt. Vår inställning var att det skulle gå snabbt, därför

låg första budet mycket nära vårt möjliga slutbud. Parallellt med ramavtalsförhandlingarna pågick förhandlingar med enskilda bolag, varav vissa gjorde upp.

Det fanns i grunden ingen orsak till att privata hyresvärdar skulle få höja hyrorna mer än de allmännyttiga. I allmänhet är privata fastighetsägares hyror högre, de satsar mindre på underhåll, och har sämre förvaltning, även om undantag finns. Motparten kunde heller inte visa att privata fastighetsägare förtjänade en högre höjning.

Vårt nästa bud låg på 0,7 procent och vi gör då klart att vi inte kommer högre utan att särskilda nyttor, någon motpres- tation, tillkommer. Vi försökte låsa upp positionerna med att föra in extra nyttor som skulle motivera högre höjning än 0,7 procent, till exempel påslag för hög förvaltningskvalitet, samrådsavtal vid upprustning eller annat. Det möttes med starkt motstånd från motparten.

Motpartens främsta argument var två; att inkomsterna ökat snabbare än hyrorna, räknat från startår 1998 och att lönsamheten i driften är för låg, vilket leder till ombildningar.

Det är korrekt att inkomsterna generellt ökat mer än hyrorna. Men för just hyresgäster har det inte rört sig om någon dramatisk skillnad. Fastighetsägarna motsatte sig alltså real-löneökningar.

Lönsamheten i driften är för vissa fastighetsägare låg. Direktavkastningen mäts dock i förhållande till marknadsvärdet. De värdena har ökat kraftigt de senaste åren, drivet av att avkastningskraven sjunkit kraftigt de senaste åren till följd av räntornas nedgång. Detta leder till lägre direktavkastning, men fastighetsägarna skulle sannolikt inte välja att avstå ökade marknadsvärden för att få en högre direktavkastning. Priserna vid ombildning blir också mycket höga. Konkurrenterna från bostadsrättsföreningar, de boende själva,

FASTIGHETSÄGARNAS YRKANDE FÖR STADEN

A-läge:	2,8 %
B-D-läge:	2,6 %
E-H-läge:	2,4 %
J-K-läge:	2,2 %

Det genomsnittliga yrkandet enligt Fastighets-ägarna var 2,5 procent och man yrkade vidare en höjning med 2,6 procent för övriga regionen.

trissar alltså också upp priserna för hyreshus till höga nivåer. Att bostadsrättspriserna skenat är ett problem som knappast bekämpas bäst med en motsvarande rusning av hyrorna.

I oktober lämnade vi förhandlingarna om ramavtal. Motparten gick inte lägre än 1,9 procent med en icke specificerad lägesdifferentiering. De fortsatte att kategoriskt avvisa alla diskussioner om kvalitetspåslag, samrådsavtal eller andra extra nyttor.

Fastighetsvisa förhandlingar pågick med god framgång. I början av maj var ca 60 – 65 procent av de privata förhandlingarna klara, med en snitthöjning på ca 0,7 procent.

Reflektioner

Årets förhandlingar präglades starkt av att vi inför förhandlingsomgången hade elva allmännyttiga bostadsbolag klara med totalt 93 564 lägenheter på en genomsnittlig nivå om 0,643 procent. Redan vid inledningen hade vi således knappt 30 procent av alla lägenheter färdigförhandlade.

Utfallet för de prioriterade bolagen landande 2017 på 0,61 procent i genomsnitt. För de icke prioriterade hamnade snittet på 0,94 procent.

Inför 2018 har vi totalt sex bolag klara som har 37 677 lägenheter med en viktad genomsnittlig hyreshöjning på 0,67 procent.

De bolagsspecifika förhandlingsframställningarna med den gemensamma beskrivningen av Sveriges ekonomiska utveckling och det allmännyttiga syftet tycks ha haft effekten att dämpa bolagens förväntningar och att vi haft en känsla av att ”äga spelplanen” initialt. Färre bolag än tidigare lämnade också ett konkret yrkande, åtta av 15.

Kommunanalysen, den ekonomiska kategoriseringen och den påföljande analysen av vilka bolag som vi bedömde ha bäst förutsättningar att nå en snabb och låg uppgörelse har haft effekt. Strategin gav löpande uppgörelser vilket också kunde kommuniceras till omvärlden via pressmeddelanden och i förhandlingarna med de privata fastighetsägarna, vilket i förlängningen också ledde till att nivån på 0,7 procent blev accepterad av de privata fastighetsägarna och Fastighetsägar-

föreningen, även om det inte träffades någon ramöverenskommelse.

Det är dock uppenbart att Fastighetsägarna inte hade för avsikt att träffa en ramöverenskommelse på ett skyndsamt sätt som man initialt hade sagt. Att den privata delegationen till slut lämnade förhandlingen om en ramöverenskommelse användes istället för att rikta skarp kritik mot förhandlingssystemet i media i flertalet utspel, bland annat en som rörde att vi som organisation har ett ”veto” i de årliga förhandlingarna.

Upprustning och prövningar i hyresnämnd och hovrätt

Vi har fortsatt med kvalitetssäkring av processer och jämförelsematerial, som används både vid förhandling och vid prövningar i hyresnämnd och hovrätt.

År 2017 har varit ett mycket tufft år vad gäller upprustningsförhandlingar. Många fastighetsägare yrkar på mycket höga hyresnivåer samtidigt som flera fastighetsägare yrkar på ytterligare hyreshöjning på tidigare träffade förhandlingsöverenskommelser gällande upprustade fastigheter. Därmed har många förhandlingar strandat och fastighetsägaren har istället ansökt om höjningen i hyresnämnd och hovrätt för att på så sätt hoppas på att få en högre hyra.

I hyresnämnd och hovrätt har vi under året företrätt närmare 1 000 medlemmar i en mängd olika fastigheter både vad gäller hyresprövningar och tillståndsärenden. Tillståndsärenden har vi inte haft stor framgång med, mest beroende på gällande lagstiftning samt bristande rättstillämpning, men vi har ändå varit ett stöd till de medlemmar som så önskat.

Fastighetsägaren Wählins är den som sticker ut gällande hyresprövningar, där de yrkar extra på extra vid varje tillfälle, med en önskan om att saxa upp hyrorna för alla sina fastigheter genom att jämföra dem med varandra, oavsett var de ligger. Hyresnämnden har dock lyssnat på våra argument och i ett beslut nekat till en höjning om ens 0,7 procent för år 2017. Ärendet är dock överklagat till Svea Hovrätt så fortsättning följer.

REGIONAL SAMORDNING

Den regionala samordningen består i huvudsak av service till regionstyrelsen, AU och ledningsgrupp genom att regionsamordnaren är sekreterare i regionstyrelse, AU och ledningsgrupp. Tillsammans med regionchefen blir funktionen länken mellan ärenden/uppdrag till kontoret från regionstyrelsen.

Samordning och framtagande av ärenden såsom yttranden över motioner och andra beslutsärenden till fullmäktigemöten sker i utifrån regionstyrelsens beslut och i nära samarbete med dess ledamöter. Även planering, inbjudningar till och praktisk hantering av andra träffar som regionstyrelsen beslutat såsom ordförandeträffar, föreningsstyrelseträffar och dylikt sker i nära samverkan med regionstyrelsen.

Därutöver är den bostadspolitiska utredaren en del av den regionala samordningen. En del av uppdraget är att skriva fram de regionövergripande remissvaren en annan att utifrån uppdrag eller eget initiativ ta fram bostadspolitiska utredningar som till exempel kan ligga till grund för debattartiklar eller användas i debatter och olika utåtriktade aktiviteter. Det regionala bostadspolitiska programmet arbetades fram i enlighet med fullmäktiges beslut och antogs av regionstyrelsen 2017.

Under 2017 har 15 politikerträffar på såväl kommunal som statlig nivå genomförts. Det är möten där regionordföranden fört bostadspolitiska samtal med t ex kommunstyrelseordföranden. En del av dessa har lett till sex debattartiklar, bland annat om "Nytta med Allmännyttan" där regionordförande och föreningsordförande för respektive kommun

varit undertecknare. Några kommuner i Stockholmsregionen har inte någon allmännytta så tre av artiklarna handlade om detta; att det bör finnas en allmännytta i varje kommun. Artiklarna publicerades i Södra Sidan (om Salem), Danderyds Nyheter och Mitt i Södra Roslagen (om Vaxholm)

Sju remisser har besvarats som regionstyrelsen har tagit beslut om. Remisserna har bland annat handlat om ny översiktsplan för Stockholms stad och regional utvecklingsplan (RUFs). Vidare har fyra bostadspolitiska rapporter tagits fram, bland annat om andelsägarlägenheter, Arlanda och markpolitik.

Även under 2017 har en utbildning i hur man skriver remissvar genomförts. Utbildningen är framtagen av bostadspolitiska utredaren och riktad till förtroendevalda.

Medlemsarenan är en del av den regionala samordningen och har under 2017 börjat bygga upp en ny verksamhet. Det har under hösten bland annat inneburit en ombyggnation av receptionen och en uppfräschning av mötesrummen. Tanken är att kommande år ha utåtriktad verksamhet i det största av rummen, till exempel bostadspolitisk frukost, seminarier och dylikt. Utöver det så ansvarar Medlemsarenan för internservice och hjälper till och tar emot alla besökare.

I Region Stockholm har tidningen Hem & Hyra en redaktion med tre lokalredaktörer som producerar de regionalt baserade sidorna. Tidningen utkommer med åtta nummer per år och i åtta editioner i regionen.

”Utan allmännyttan Stockholm”

Stockholmsregionen behöver en stark allmännytta för kunna leva upp till sitt bostadsförsörjningsansvar. Då nedprioriteringen i många kommuner obegriplig.

Simon Safari
ordförande Hyresgästföreningen region Stockholm

f Dela 70 Tweets In Dela

HYRESGÄSTFÖR REGION STOC Bostadspolitiskt

RUM FÖR ALLA!

SAMVERKAN

Ett hem, ett samhälle, en plats att bo i. Att bygga samhällen. Det finns gott om plats om kommunikation och närhet till service om bygga hållbart är en investering för fr

KOMMUNIKATION OCH OPINIONSBYGGNING

Under 2017 har vi byggt upp den interna kommunikationen för att sprida kunskap i organisationen. Vi har fortsatt vårt kommunikativa påverkansarbete, bland annat genom att bilda opinion med debattartiklar och pressmeddelanden. Under året publicerades 25 pressmeddelanden och ett tiotal debattinlägg och inspel i såväl Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter som Dagens Samhälle. En hög ambition under året har varit att synas oftare i lokala medier. Vi har också därför haft flera lokala bostadspolitiska inlägg i lokaltidningar som Mitt i och Direktpress. Tanken med detta har varit att verka mer lokalt och på så sätt nå ut bredare och kännas mer relevanta och aktuella på kommunal nivå. Dessa inlägg har vi flertalet gånger gjort genom samarbete tillsammans andra aktörer som delar våra åsikter i olika frågor. Vi har även jobbat brett med nyheter genom publiceringar på ditt-livsboende.se och hyresgästföreningen.se.

Allt tryckt regionövergripande informationsmaterial tas fram på kommunikation som ansvarar för att den grafiska profilen följs.

I mars anordnade vi en inspirationsträff på temat ”Bättre boende”, föreläsare var Kerstin Kärnekull. I maj anordnades ett bostadspolitiskt seminarium tillsammans med Hyresgästföreningens riksförbund på Myntkabinetten. Temat var ”Hyresgästerna, upprustningarna och lagen”, och om regeringens utredning stärker hyresgästernas ställning vid upprustningar. Medverkade gjorde bland annat regeringens utredare Agneta Börjesson.

Regionen har skickat ut fyra digitala nyhetsbrev riktade till regionens lokala hyresgästföreningar och husombud samt lika många, fyra digitala nyhetsbrev, till samtliga medlemmar.

Antalet personer som följer regionens facebookside har ökat med 22 procent under året och det totala antalet personer var den 31 december 1 440. Inläggen på facebooksidan har ständigt ökat under året. I snitt var det 32 inlägg/månad. Inläggen har t ex handlat om politikertal, olika typer av lokala arrangemang och allehanda bostadspolitiska händelser. Regionfullmäktige sändes live på webben.

Arbetet med att ta fram ett nytt intranät har pågått under året. Nya intranätet planeras vara klart under 2018 och kommer att vid behov erbjuda samarbetsytor för dokumentdelning och kommunikation.

Vi har producerat regionalt material i Hem & Hyra och Hyresgästen samt tagit fram nya profilprodukter som miljöcertifierade och fairtrademärkta dataväskor och luvtröjor. Annonser vi har producerat har bl a syns i Nyinflyttad/Nyistan.

Regionen medverkade på politikerveckan i Järva och Pride. Sådana deltaganden kräver noggrann planering och samverkan med andra aktörer. Vi deltog också på festivalen ”Stars of the mountain” på Albyberget i Botkyrka.

LOKALT UTVECKLINGSARBETE

Vi har stöttat föreningarna och lokala hyresgästföreningar i det stadgebundna arbetet genom de geografiska teamen. Där har de bidragit vid årsmöten, verksamhetsplanering och uppföljning samt vid lokalt genomförda utåtriktade aktiviteter.

De fyra geografiska teamen har under året hittat former för hur de ska arbeta och stötta föreningarna i deras verksamhet och med deras aktiviteter. Det har lett till ett bättre samarbete över gränser. En positiv faktor är att förtroendevalda och medarbetare på kontoret utvecklat en personlig kontakt och därmed utökat samarbetet i en större utsträckning än tidigare.

Regionen har under 2017 fortsatt 26 föreningar. Antalet lokala hyresgästföreningar har minskat från 421 till 408 och antalet förtroendevalda har minskat från ca 3 100 till 2 950.

Boinflytandeavtal

Nya avtal har tecknats med Stena Fastigheter i Solna, Willhem Stockholm AB och Skandia Bostäder AB. Arbetet med att behålla samt nyteckna och omförhandla boinflytandeavtal är ett ständigt pågående arbete som kommer att fortsätta under kommande år.

MEDLEMSUTVECKLING

Regionen gjorde ett medlemsutvecklingsår jämförbart med 2011–2013. Antal medlemshushåll den 31 december 2017 var 122 011. Det gav mått på helår ett medlemstapp om 1 078 medlemmar eller en minskning med 0,9 procentenheter.

Målsättningen för antal nya medlemmar under 2017 var 14 785. Målsättningen för utträden under samma period var 13 775. Det skulle givit ett plus på 1 010 medlemmar. Antalet värvade medlemmar 2017 blev 11 759. Vi har sett fortsatt bra siffror för egna inträden via webben och andra sätt, vilket är mycket glädjande och positivt. Resultaten för 2017 följer 2016 och är mycket nära 2015.

Medlemsvärvningen, via dörr, var det första halvåret lägre än förväntat. Främsta orsaken till detta berodde på för få personalresurser och många sjukskrivningar inom värvargruppen. Trots detta kunde vi under mars månad registrera ett nettplus. Under den andra halvan av året tog medlemsvärvningen återigen fart och hamnade på nivåer jämförbara med 2016. Vi kunde registrera netto plus under två månader av sex och flera, nästan, tangerande resultat. Bakom detta resultat ligger nyrekryteringar och närmre planeringsarbete med värvargruppen, de geografiska teamen och samarbete med föreningarna.

Regionen har haft färre utträden än förutsett, totalt uppgick dessa till 12 873 stycken, vilket är 938 färre än förväntad nivå på 13 775 och en fortsatt minskning som pågått de senaste tre åren.

BILDNING

Bildningsverksamheten har prioriterats inom ramen för VP 2017. Verksamheten har under året inte levt upp till de ställda förväntningarna som fanns i VP. En ny organisation inom de geografiska teamen är skapad i syfte att ge ett mer nära och effektivt stöd till föreningar och LH. Bildningsplanen har genomförts i sin helhet.

Under 2017 har totalt 35 utbildningstillfällen genomförts. De har bland annat rört Förhandlingsträff - systematiserad hyressättning, Samråd, Hyresjuridik del 1 och 2, Hyresnämndsledamot 4 kvällar, Introduktionsutbildning, upp- rustning i 9 delar.

PERSONAL

Vi har under året lagt ner stora resurser på att bibehålla balansen i personalstrukturen, totalt har ca 30 medarbetare rekryterats. Enheten har parallellt arbetat med att stärka frågor omkring arbetsmiljö, organisation och hälsa.

EKONOMI

Vi har skött regionens redovisning enligt gällande bokföringsregler.

Dagligen inkommande fakturor har hanterats digitalt, sänts till berörda för attest och kontering, för att sedan betalas. Betalningen har skett via Nordeas Giro Link och gjorts tre gånger per vecka. Övriga utlägg har ersatts via Swedbank, samma dag eller senast dagen efter det att underlagen inkom till oss.

I ekonomiarbetet har också ingått administrativt arbete kring kontotecknare i de lokala föreningarna. Vid månads- skiften har avstämningar gjorts på samtliga tillgångs- och skuldkonton i balansräkningen. Rapportering har skett månadsvis till föreningarna och övriga regionen. Rapportering har skett till förbundet vid varje tertial. Dessutom har förbundet fått en långsiktig prognos och en årlig sammanställning över kostnader, intäkter med mera.

Utträden delas upp i vad som anses vara "icke påverkbara" och "påverkbara" orsaker. Av den senare gruppen är den största procentuella anledningen "Vet ej orsak" – medlemmarna har ej angivit varför de väljer att lämna organisationen, 37 procent. Därefter är anledningen "Ser ej nyttan" 20 procent och "Ångrat inträde/ Missförstått" 9 procent. Totalt uppgår de påverkbara utträdesorsakerna till 67 procent vilket är en ökning med 3 procentenheter från 2016. För regionen innebär detta möjligheter att ytterligare jobba med satsningar på behållande av medlemmar för att minska de totalt utträdena över året. En nyckel till framgång kommer vara de geografiska teamen och fortsatt ökad lokal närvaro.

Regionens organisationsgrad har backat 0,3 procentenheter till 37,1 procent, vilket är 0,5 procentenheter över snittet i landet och landar totalt på en femte plats jämfört med övriga regioner.

Regionen har fortsatt bäst behållargrad i landet och slutar den 31 december 2017 på 90,4 procent, målsättningen var 90,1 procent.

Regionens rekryterare gör behållarbesök hos befintliga medlemmar, i samband med nyrekrytering. Besöken görs med målet att fånga upp frågor och funderingar kring medlemskapets fördelar. Vid besöket är det också tillfälle att ställa frågan kring möjligheten att vara aktiv medlem i föreningen.

Självklart fanns vi på plats i Pridepark, förtroendevalda och anställda tillsammans med budskapet Rum för alla – för allas lika rättigheter – vi är redo att betyda mer för fler! Den stora Prideparaden var även i år en glädjefylld och färgglad manifestation av kärlek och frihet och en demonstration för allas rätt att älska den man vill.

Tala om din bostad arrangerades en höstkväll i ABF-huset på Sveavägen av innerstadsföreningarna. Det blev både information och diskussion. På plats fanns även förhandlare, handläggare, jurister och verksamhetsutvecklare som erbjöd rådgivning.

Linnea Johansson är ordförande i LH Vårt Alby och initiativtagare till festivalen Stars of the mountain på Albyberget. Alla insamlade medel gick oavkortat till Barncancerfonden.

– Det var så lyckat så det vill vi göra igen och den här gången ger vi pengarna till BRIS.

IMBY riktar sig till unga väljare i valet 2018. Per Jansson från Brännkyrka-Hägersten följde inspelningen av musikvideon med Maja Francis under Liljeholmsbron. Läs mer om projektet på inmybackyard.se.

Hyresgästföreningen Lidingö genomförde sin manifestation mot orimliga hyror en vacker lördag i november mitt i Lidingö centrum. Det var tal, popcorn och namnsamling och inte minst viktigt – Hyresgästföreningen syntes!

Granskningsrapport

Till årsmötet med fullmäktige för Hyresgästföreningen Region Stockholm

Vi har tillsammans med EY granskat räkenskaperna samt Regionstyrelsens förvaltning i Region Stockholm för verksamhetsåret 2015. Det är Regionstyrelsen som har ansvaret för förvaltningen och räkenskapshandlingarna. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och Regionstyrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon medlem av Regionstyrelsen är ersättningskyldig mot föreningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen avseende regionens räkenskaper ger en rättvisande bild av regionens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi bedömer sammantaget att föreningens verksamhet inom regionen sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att föreningens interna kontroll inom regionen varit tillräcklig.

Vi tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 21 mars 2018

Nils Gudmundson
Förtroendevald revisor

Lars-Åke Henriksson
Förtroendevald revisor

Slutord

Verksamhetsberättelsen för 2017 skildrar bara en del av all den verksamhet som har genomförts i Region Stockholm under verksamhetsåret. Men vi i regionstyrelsen har följt verksamhetsplanen som fullmäktige har beslutat om och kan konstatera att vi har en stor bredd och mångfald i vår verksamhet. Många lokala initiativ från föreningarna har utvecklats och blivit bra aktiviteter som visar vilken styrka vi har som organisation. Vi finns där människor bor.

Under valåret 2018 ska vi ytterligare vässa våra budskap och öka vår närvaro i bostadsområdena, det är där vi kan och ska göra skillnad.

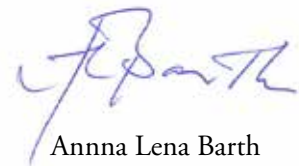
Regionstyrelsen vill framföra ett stort tack till alla er som under året har bidragit till vår viktiga verksamhet.

Simon Safari

Janåke Skoog

Anna Lena Barth

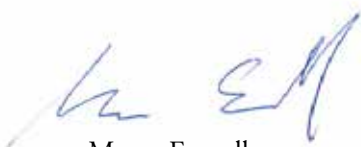
Katarina Kalavainen

Anders Kotorman

Per Jansson

Marco Espvall

Carina Cedergren

Cecilia Berggren

Jörgen Johansson

Susanne Sjöblom

Jaana Andersson

Regionstyrelsen

Från vänster: Simon Safari (ordförande), Per Jansson, Anders Kotorman, Jaana Andersson, Katarina Kalavainen, Carina Cedergren, Jörgen Johansson, Janåke Skoog och Susanne Sjöblom. Infällda, från vänster: Annika Billström (regionchef), Marco Espvall, Anna-Lena Barth och Cecilia Berggren.

Vid årsmötet den 27 april 2017 valdes sex ledamöter till regionstyrelsen för en mandatperiod på två år.

Anders Kotorman
Janåke Skoog
Susanne Sjöblom
Katarina Kalavainen
Marco Espvall
P-O Brogren

Därutöver valdes Cecilia Berggren på ett år, ett fyllnadsval.

Styrelsen har haft 14 protokollförda möten under året.

På sitt konstitueringsmöte beslutade styrelsen att arbeta i beredande utskott.

Arbetsutskottet (AU):

Jaana Andersson
Cecilia Berggren
Simon Safari
Janåke Skoog
(Annika Billström är adjungerad i arbetsutskottet.
Protokoll förs av Maria Envall)

Bostadspolitik och opinion:

Jaana Andersson
Marco Espvall
Anders Kotorman
Susanne Sjöblom
Janåke Skoog
Simon Safari
(Anne Sandquist och Annika Billström är regionkontorets
representanter i utskottet)

Förhandling:

Anna-Lena Barth, RS representant i Micasa och Stadsholmen
Per Jansson, RS representant i Svenska bostäder
Anders Kotorman, RS representant i Stockholms hem
Jörgen Johansson, RS representant i privata delegationen
Jaana Andersson, RS representant i Familjebostäder
Simon Safari och Anders Kotorman, Systematiseringsarbetet
(Per Björklind och Sara Bäre är regionkontorets representanter
i utskottet)

Bildning:

Jörgen Johansson
Anna-Lena Barth
Carina Cedergren
Susanne Sjöblom
(Bo Linder och Roger Grönroos är regionkontorets
representanter i utskottet)

Utskott Upprustning:

Per Jansson
Katarina Kalavainen
Jörgen Johansson
(Zeljko Kranjec och Björn Raemklang är regionkontorets
representanter i utskottet)

Utskott Lokalt utvecklingsarbete:

Janåke Skoog
Cecilia Berggren
Jörgen Johansson
Susanne Sjöblom
(Pierre Åneby och Tim Acevald är regionkontorets
representanter i utskottet)

Privata delegationen Stockholms stad

Börje Per mats, ordförande
fr o m 2017-10-15
Jan Hanspers, ordförande
t o m september (avliden)
Kristoffer Burstedt,
förhandlingsledare
Beatrice Eriksson
Hans-Åke Engdahl
Urban Johansson
Roland Axelsson
Yngve Lindström
Britt-Marie Wikström
Ingela Lundgren
Peggy Jönsson
Jan Nygårds
Eustathios Tatsonas
Birgitta Hansen
Janåke Skoog
Elsie Bergh
Ola Janfjäll
Anders Friberg
Sonja Palmqvist
Roger De Robelin
Nils Gudmundson
Christer Colliander
Mats Clauson
Ann-Mari Sikell
Paavo Bergman
Leif Korhonen
Ralph Kron
Agneta Liljesköld
Peder Poulsen
Marina Fredriksson
Ingmarie Matsson
Niclas Bergquist
Bengt Gran
Yvonne Andersson
Reine Boström
Mona Boström
Ernst Karlsson
Leif Blejbach

Allmännyttig för- handlingsdelegation Svenska Bostäder

Yngve Sundblad, ordförande
Anders Öhrling,
förhandlingsledare
István Lauber
Tom De Wrang
Mossa Ansara
Elisabet Widebäck
Fiasel Jafri
Hans Pålemar Nilsson
Eden Tsegay
Birgitta Bengtsson
Abdirahman Abdulahi
Zubeyde Cakmak-Dilek
Maria Bisset
Elin Gauffin
Ingegerd Schmiedlau
Marie-Louise Folkman
Leif Svårdh

Judith Munoz
Vesna Velisavljevic
Peter Malmhake
Christina Bowallius El-Sherif
Patrik Nylander
Sven Wernberg
Lillemor Axelsson
Mari-Ann Nilsson
Jaana Andersson
Susanne Löfmark Ploom
Per Askebäck
Göran Jakobsson
Vincent Strollo
Kerstin Kullberg
Ingrid Djärv
Moa Nordin
Jan Ejme
Lena Johansson
Cecilia Brodin Höglund
Jamie Herrara Torres
Anna-Lena Barth
Nestor Estrada
Brett Jacka
Mikael Buller
Björn Lindström
Gunilla Eriksson Flodin
Ingalill Uyanik
Shuta Bari
Mia Johansson
Sandra Martinsson
Lars Centerstam
Ulla Korsbrink
Alexandros Asvestas
Per Jansson

Allmännyttig för- handlingsdelegation Familjebostäder

Pehr Anders Waern,
ordförande
Berit Lindström,
förhandlingsledare
Kerstin Aggefors
Ardo Warsame
Inger Giovagnoli
Annie Bärnevåg
Marcia Olavarria
Ulla Lundström
Lena Jakobsson
Kristina Tell
David Nell
Rita Lundin
Marit Ekroth De Porcel
Carita Mandelin
Carina Dalgård
Leif Hörlin
Per Ahlen
Katarina Kalavainen
Roine Elfqvist
Peter Hudd
Kjell Nyman
Hannele Ronge
Martina Liljeholm
Gunder Karlsson
Marina A Davidsdotter
Jaana Andersson

Helena Eriksson
Kristen Sandberg
Monica Karlsson
Ulf Karlsson
Markus Andersson

Allmännyttig förhandlingsdelegation Stockholmshem

Claes Sjöberg, ordförande
Ulrika Odeblom, förhandlingsledare
Birgitta Hagström
Ethel Brännman
Uri Glöck
Bo Pettersson
Reijo Krogell
Anders Djerf
Nina Lundell
Ingela Lundgren
Christina Rålamb Arnoldson
Johan Hultberg
Matilda Wallin
Nane Hjorth
Hanna Iregren
Monica Skoog
Marie Tell
Jonas Larsson
Christian Saarenketo
Per Eklöf
Hervor Holm
Gunnar Andersson
Karl Holmqvist
Britt-Marie Alner
Susanne Andersson
Susanne Pluhacek
Jeanette Törmä
Maj-Britt Nyberg
Arja Jauhainen
Inga-Lill Andersson
Farhang Mehrdust
Joel Berring
Per Sundbom
Anders Kotorman
Fredrik Stämmare
Carolin Evander
Viola Karlström
Ann Sundholm
Ulla Dickman
Rikard Rehnbergh
Maria Karlsson
Mikael Bergström
Margaretha Eklöf
Britt-Marie Stokki Hultin
Thomas Petersen
Ted Moberg-Lundqvist

Allmännyttig förhandlingsdelegation Stads- holmen

Henry Nilsson, ordförande
Anders Öhrling, förhandlings-
ledare
Klaus Sirén
Jan Kask

Göran Larsson
Roland Persson
Inger Lundsjö
Kerstin Sjöstrand Pettersson
Gunnar Tebelius
Ingela Blomberg
Anna-Lena Barth

Allmännyttig förhand- lingsdelegation Micasa

Tommy Lindblom, ordförande
Linus Pettersson,
förhandlingsledare
Elisabeth Hedlund
Anna-Lena Barth

Allmännyttig förhand- lingsdelegation Ekerö Bostäder

Stefan Björn, ordförande
Robert Johansson,
förhandlingsledare
Kathy Larsson
Inga-Lill Gustavsson
Kajsa Enström
Terese Lindhult
Elaine Adlertz
Anders Johansson

Allmännyttig för- handlingsdelegation Botkyrkabyggen

Kim Lindholm, ordförande
Maria Norbell,
förhandlingsledare
Birgit Roos
Nina Kotikoski
Inga-Lill Eklöf
Peter Forsman
Ann-Charlotte Palmqvist
Ann-Cathrin Sunnefors
Karin Lindgren
Birgitta Eriksson
Else-Marie Vellmar
Roland Ågren
Sture Sedvall
Katja Hoppa Gustafsson
Harry Gaurwitsch
Helen Hedberg
Ann-Katrin Matar
Birgitta Flognfelt
Taina Mattila
Susanne Olanya

Allmännyttig för- handlingsdelegation Haninge Bostäder

Helene Bjelf, ordförande
Mikael Höglund, förhandlings-
ledare
Hans Alm
Solveig Bertilsson
Jan-Erik Sjögren
Jan-Erik Nilsson

Kjell Lindmark

Allmännyttig för- handlingsdelegation Järfällahus

Daniel Lundin, ordförande
Axel Schäfer,
förhandlingsledare
Richard Dazley
Rolando Rojas Miretti
Per-Arne Gillmo
Christina Gillmo-Alverin
Nada Choueifati
Magnus Andersson
Jeanette Bennevall
Helena Karlsson
Helena Lindgren
Ann-Sofie Holm
Said Choueifaty
Sarah Ferm
Anna Katarina Johansson
Susanne Lindström
Leyla Bozkurt-Taymur
Yasar Ayhan
Maria Boström
Pia Rosén
Vladimir Jeric
Derya Atamis Berwari
Eric Lindstrand

Allmännyttig för- handlingsdelegation Lidingöhem

Aina Sandquist, ordförande
Esteban Calderón, förhand-
lingsledare
Carina Cedergren
Ingvar Mattsson

Allmännyttig för- handlingsdelegation Sigtunahem

Nicklas Isaksen, ordförande
Käthe Eklund, förhandlingsle-
dare
Roger Nordin
Margareta Billegren
Ronnie Lindberg
Hans Karlsson
Per Törnqvist
Leif Hedlund
Margareta Karlsson
Kirsi Salam Kautonen
Marianne Karlsson
Margareta Karlsson
Anders Kotorman
Jonas Törngren
Benita Degerlund
Barbro Brännlund
Rose-Marie Lindström Zell
Hans Törnqvist
Sven Degerholm
Görel Flyckt
Birgitta Nodler

Susanne Grolander

Allmännyttig för- handlingsdelegation Värmdöbostäder

Linda Bladh, ordförande
Mikael Höglund
förhandlingsledare
Emma Blad
Jan Wijnja
Harry Eskonniemi
Bror Nordqvist
Jim Persson
Margareta Flodström
Lars Söderling
Sonja Söderling
Tom Tarvainen
Kerstin Borgström

Allmännyttig för- handlingsdelegation Nynäshamnsbostäder

Jonas Carlsson, ordförande
Stefan Björk,
förhandlingsledare
Roger Kinderås
Birgitta Wärme
Bertil Flodin
Ann-Charlotte Lilja
Ingrid Flink
Göte Andersen
Therese Börjesson
Johan Söderström
Maud Pettersson
Kasper Strand
Christer Friberg
Åke Larsson
Lorita Hultberg
Vivi Olofsson
Hans Ringdahl

Allmännyttig för- handlingsdelegation Väsbyhem

Lars Rande, ordförande
Per Nordlund,
förhandlingsledare
Margareta Klasen
Carina Halfvards
Bengt Sjöberg
Rolf Andersson
Claire Dahlström

Allmännyttig för- handlingsdelegation Signalisten

Per Jonasson, ordförande
Per Nordlund,
förhandlingsledare
Lisen Herrgård
David Horwath
Liz Grennstam
Tidiane Diaio
Göran Lidström

Allmännyttig förhandlingsdelegation Hüge

Thomas Fransson, ordförande
Ulrika Odeblom, förhandlingsledare
Jane Adolfsson
Susanne Lundgren
Gunilla Skoglund
Fatuma Norheden
Bert Johansson
Per Fagerberg
Tommy Karlsson
Kicki Edermo
Matthias Hörig
Hans Lindmark
Carl Erik Eriksson
Mariana Mirjana Radic
Pran Malhotra
Osman Peker
Orlando Parra-Mate
Ulla Petersson
Maria Collantes Jehrlander
Lena Wahlberg
Susanne Edberg
Arne Tärnblom

Allmännyttig förhandlingsdelegation Tyresöbostäder

Ömer Eken, ordförande
Stefan Björk, förhandlingsledare
Tomas Rehn
Louise Lithman
Hans Gustafsson
Sofia Lindqvist
Holger Svensson
Stefan Linder
Thomas Lummi
Ylva Salonen
Roger Jonsson
Håkan Sporrenhjelm
Lars-Gunnar Wannemark
Birgitta Karlsson
Tina Norrström
Susan Lundin
Joakim Löfström
Sandra Guteklint
Sara Antoft
Frank Moser
Björn Bourelius
Ulla Bogren
Maria Wid

Allmännyttig förhandlingsdelegation Sollentunahem

Thomas Axelsson, ordförande
Axel Schäfer, förhandlingsledare
Lars Jeppsson
Kerstin Ellström
Sonia Gustafsson
Ulrica Bladh

Laila Duwell
Monica Klavsjö
Ulla Rosén
Bernt Andersson
Janet Sibose
Nils Eklund
Björn Rasmussen

Allmännyttig förhandlingsdelegation Förvaltaren

Anders Gustafson, ordförande
Esteban Calderón, örhandlingsledare
Leif Törnqvist
Anders Gustafson
Ingolf Prinds Fabricius
Barbro Grufman
Lena Persson
Björn Wikström
Rose-Marie Köhler
Werna Vlachogiannis
Eva Westermark
Ragnar Öhrn
Magnus Jönsson
Karl Pearsson
Anders Boman
Anna Chambers
Sonja Nilsson
Anna Majda
Ossi Janson

Allmännyttig förhandlingsdelegation Upplands-Brohus

Peter Svanberg, förhandlingsledare
Kristina Öhman
Leif Öhman
Hans Westin
Sari Lindstedt
Arsalan Amir

Allmännyttig förhandlingsdelegation Telge Bostäder/Hovsjö

Madelaine Hällgren, ordförande
Kentth Åneby, förhandlingsledare
Lars Andersson
Paul Mattsson
Lars Johansson
Mona-lisa Pihl
George Samuel
Peter Lindfors
Jan Karlsson
Iris Sonkasalo
Monica Sjödin
Milojka Somi
Hans Eriksson
Jan Axtelius
Lennart Arbman

Leif Garplöv
Jacqueline Olsson
Sissel Ferm
Cecilia Valdés
Leif Larsson
Rune Gustafsson
Bo Devert
Lise-Lotte Borgenklint
Jerry Cortinovic

Allmännyttig förhandlingsdelegation Nykvarnsbostäder

Britt-Louise Westerberg, ordförande
Kentth Åneby, förhandlingsledare
Barbro Malmgren
Mia Astemo

Privata bolagsdelegationer

Stena Skärholmen

Urban Johansson
Sascha Rhein
Ikano Sydost
Börje Permats
Jan-Åke Skoog

Arbetarebostadsfonden

Lars Ericsson
Mats Staké
Rose-Marie Rooth

Hässelbyhem

Jan Hanspers (avliden)
Rikard Karlin
Aydin Onguner
Lars Edman i Solna
Evy Engström
Tage Liljedahl i Solna
Lars-Erik Forsander
Britt-Marie Löfdahl
Britt Eriksson
Solporten i Solna
Caisa Ericsson
Birgitta Qvarsell
Anne-Marie Sandholm
Britta Gunther
Elisabeth Andersson
Marjatta Siponen

Privata delegation

Nacka (Skandia, Stena, Wallenstam)

Dennis Gråfors, ordförande
Mikael Höglund, förhandlingsledare
Agneta Jakobsson
Ann-Marie Sandgren
Elisabeth Andersson
Sten Grack
Fazal Ur-Rehman

Fauzi Jeddi
Thomas Johansson
Maritta Kuosa
Ghenet Kidane
Hiba Abourghiba
Ingrid Johansson
Jeanette Josefsson

Förhandlingsråd Norrmalm

Charlotte Ekdahl
Beatrice Eriksson
Mari Karlsson
Hans-Åke Engdahl
Karl Olov Hedler
Eric Cung-Dinh
Christer Colliander

Förhandlingsråd Kungsholmen

Anders Friberg
Karin Palmqvist
Sirpa Pyörre
Sonja Palmqvist
Anders Helin

Förhandlingsråd Östermalm

Jolanta Borg
Ylva Fernvall
Gunilla Rosén
Roger De Robelin
Nils Gudmundson

Förhandlingsråd Södermalm

Lars Ericsson
Ingbritt Hellqvist
Ann-Mari Sikell
Jan-Erik Romson
Paavo Bergman
Leif Korkkinen
Ralph Kron
Pian Granö
Sven-Olov Karlsson
Staffan Bredberg
Carl Gustaf Seitz
Inga-Britt Wendel
Peder Poulsen
Karolina Hammerbo

Förhandlingsråd Bromma-Ekerö

Ingmarie Matsson
Mats Stake
Rose-Marie Rooth
Kurt Idstam
Niclas Bergquist
Bengt Gran
Tuulikki Larsson

Förhandlingsråd Vällingby

Eva Lagerwall

Tuulikki Larsson

Förhandlingsråd Vällingby

Eva Lagerwall
Rikard Karlin
Aydin Onguner
Maud Westholm
Lisa Berndtson Rauscher
Viktor Stjerne
Bo Grubb
Yvonne Andersson
Thomas Wellerstedt
Jan Hanspers, avliden

Förhandlingsråd Hägersten-Brännkyrka

Reine Boström
Mona Boström
Ernst Karlsson
Gun Gulstad
Leif Blejbach
Jan Berggren
Solveig Olofsson

Förhandlingsråd Skärholmen

Urban Johansson
Roland Axelsson
Christer Krantz
Maryanne Björk

Förhandlingsråd Järva

Yngve Lindström
Britt-Marie Wikström
Ylva Harnesk
Frans-Evert Pantzare
Farah Mohamed Hagi
Eva Kaneteg
Jeanette Stavrias
Didar Hawlerim

Förhandlingsråd Sydost

Peggy Jönsson
Jan Nygårds
Birgitta Hansen
Börje Permats
Gunvor Wallén
Rafael Ospino
Solveig Hedblom
Elsie Bergh
Solweig Forsgren
Ola Janfjäll

Förhandlingsråd Botkyrka-Salem

Linnéa Johansson
Joakim Envall
Rinnie Iderborn
Pia Ecke
Anne Ruotsalainen
Anna-Lena Söderholm
Mikael Greek
Anders Eriksson

Katerina Skordilis

Förhandlingsråd Haninge

Ulla Nyström
Sonja Karlsson
Leif Brännström
Heinz Fischer
Nazli Kuzey
Tomas Lundström
Anna Andersson
Elisabeth Lindqvist
Lollo Nordborg
Lilian Narinder
Lars-Åke Narinder
Jerry Hellström
Mikael Huttanus
Krister Borg
Tony Eknert
Madeleine Palmgren
Yvonne Källström
Haydee Collazos Linares
Bo Kjellgren
Ronny Johansson

Förhandlingsråd Järfälla

Anne Törnqvist-Bergh
Ann-Sofie Holm
Pia Rosén
Katarina Bengtsdotter

Förhandlingsråd Lidingö

Rune Hammarberg
Anna-Lena Hernström
Carina Cedergren
Maria Pauly
Rolf Heyman
Lars Schyman
Jonas Frisk

Förhandlingsråd Sigtuna

Stephan Sundling
Dick Björklund
Marcus Tergel
Björn Walldén

Förhandlingsråd Nynäshamn

Göran Harwing-Krååk
Bengt Molin
Tuula Forsius

Förhandlingsråd Södertälje

Elisabeth Weckström
Staffan Olsson
Madelaine Hällgren
Anna-Lisa Lundmark
Per-Ole Hultqvist
Haran Hallin
Sayida Khamatshyna
Lise-Lotte Borgenklint
Birgit Olsson

Leila Haukkala
Tina Östlingsson (avliden)

Förhandlingsråd Upplands Väsby

Ann Tholsson
Carina Halfvards

Förhandlingsråd Huddinge

Joseph Salameh
Fredrik Sik
Arne Lindgren
Karl-Erik Lundwall
Maj-Lis Johansson
Bo Andersson

Förhandlingsråd Tyresö

Tina Norrström
Ing-Mari Holmstrand
Tina Godinho

Förhandlingsråd Sollentuna

Kärsti Lindström
Birgit Sporrang
Tahir Qureshi
Lars Eric Håkansson

Förhandlingsråd Nordost

Faie Lantz
Leif Björklund
Inger Andersson
Erik Horgen
Titti Vesterberg
Mikaela Rydén
Marianne Ramström
Britt-Marie Andersson
Lennart Johansson
Erna Axelsson
Margareta Olofsson
Gun-Britt Lindström
Carina Berglund
Ann Forsberg
Patricia Lagunas-Sotomayor
Charlotte Sjöblom
Diana Layco

Förhandlingsråd Sundbyberg

Susanne Lomby
Laila Christiansson
Jan-Lars Fröhling
Kerstin Hultman
Erzsebet Györi
Karin Hägglund
Birgit Nyh
Christina Enelid
Wolfgang Jedliczka
Anita Göranson
Mats Lindeberg
Harriet Granberg Högman
Börje Fälth
Karin Anderberg-Fuetsch

Annica Nyman
Rivka Sundfeldt-Östlin
Barbro Markusson
Anita Sjöqvist
Kjell Karlsson
Kjell Söderstam
Veronica Rohlén
Rita Säilä
Marianne Stathin
Lena Larsson
Christel Nilsson
Micael Terstedt
Ann-Christine Lindh
Yvonne Andersson
Stefan Thelaus
Cindy Pallin
Pia Alenius
Thomas Fredriksson
Doris Dalvik
Marie Persson
Veronica Ström
Johan Linde

Förhandlingsråd Upplands Bro

Barbro Geschwind
Conny Below

*Med reservation för
eventuella felaktigheter.*

Kontaktuppgifter

hyresgastforeningen.se
Telefon: 0771-443 443
E-post: stockholm@hyresgastforeningen.se

Besöksadress:
Arenavägen 55, Stockholm

Postadress:
Hyresgästföreningen
Region Stockholm
Box 10117
121 28 Stockholm-Globen

Medlemscenter

Medlemscentret tar emot in- och utträden, adressändringar samt frågor om medlemsavgift, medlemskort och medlemsförmåner.
Telefon: 0771-443 443 (mån-tor 8-19, fre 8-16)
E-post: medlemscenter@hyresgastforeningen.se

Postadress:
Hyresgästföreningen Medlemscenter,
Box 224, 701 44 Örebro

Öppettider:
Måndag-torsdag 08.00-19.00
Fredag 08.00-16.00

Rådgivningen

Rådgivningen ger medlemmar information, råd och svar på frågor som rör enskilda ärenden och hyresförhandlingar.
Telefon: 0771-443 443
(mån-tor 8.30-16.30, fre 8-16)

Hyresgästföreningen region Stockholm

hyresgastforeningen.se

0771-443 443

stockholm@hyresgastforeningen.se